

Veganství a vegetariánství: trend dnešní doby nebo další záchranné lano pro životní prostředí

VEGANSTVÍ A VEGETARIÁNSTVÍ JAKO
NEVIDITELNÉ ZÁCHRANNÉ LANO PLANETY?

Magdaléna Kozlová, 16 let

Z každé strany se na nás teď hrnou informace o globálním oteplování a klimatických změnách. Všichni vám sdělí, že náš největší problém představují skleníkové plyny nebo plastový odpad. Ale v posledních letech již ze stínu vystupuje i problém jako přílišná konzumace masa, velkochovy a zemědělství.

Když bychom vyšli na ulici a zeptali se náhodných kolemjdoucích, co dělají pro zlepšení zdraví naší jediné planety, pravděpodobně bychom slyšeli o šetření vody a elektřiny nebo třídění odpadu. A vsadím se, že u dvou ze tří z těchto aktivit většina z nich nepomyslí na tající ledovce, ale spíš na ušetřené peníze, za které potom nakoupí zeleninu plnou chemikálií.

Já už jsem několik let vegetarián a tímto bych se s vámi chtěla podělit o informace, které jste možná nevěděli. Nebo už jste se někdy pozastavili nad otázkou, co víc můžeme udělat pro planetu než hodit flašku od koly do žluté popelnice?

Nejdříve si ujasníme pojmy

Jakož to vyznavačka sekty vegetariánů, jak by někteří jistě řekli, vím, že lidé si často tyto pojmy pletou. Vegetarián nejí maso a mezi to se samozřejmě počítají také ryby a často se na toto ostatní ptají, jako by to nebylo zřejmé. Ale z mých informací vyplývá, že ryba, stejně jako žádné jiné zvíře není plněno zeleninou.

A vegan je člověk, který odmítá konzumaci veškerých živočišných produktů jako je i med, vejce nebo mléko. Většinou to též znamená vyhýbat se obloukem oblečení a dalším věcem, kvůli nimž muselo být usmrceno zvíře.

Několik čísel pro představu

Někteří si tuto cestu volí jako životní styl a v některých oblastech si jinou jednoduše nemohou dovolit. Na světě je aktuálně asi 1,5 bilionu s tím, že přibližně třetinu z tohoto počtu

zabírá jen Indie, kde je konzumace masa samozřejmě silně ovlivněna náboženskými představami.

Pozitivní zprávou je, že obliba a samozřejmě i trh rostlinných výrobků se za poslední tři roky zvýšil o 74 %. Už dnes známe určitě desítky jiných náhrad než tofu na všechny možné i nemožné způsoby.

TAK CO TO ZÁCHRANNÉ LANO?

aneb 8 důvodů proč to má smysl

A teď se pojďme podívat na celou podstatu mého článku. Má tahle celá snaha nějaký smysl nebo je to jen další extrémní názor aktivistických adolescentů?

Každé jídlo, které zkonsumujeme má určitý vliv na životní prostředí. Některá mají ovšem větší a některá menší. Přejít alespoň částečně na rostlinnou stravu by pomohl nejen redukcí uhlíkové stopy, ale také lidskému zdraví.

- 1) Každoroční chov zvířat pro maso je obrovským spotřebitelem přírodních zdrojů jako voda a půda. Navíc to obnáší velké množství odpadu. Zapřísáhlí masožravci nebudou souhlasit, ale tento životní styl je pro planetu **dlouhodobě neudržitelný**. Konkrétně tady je velký problém je spotřeba vody jak u chovu, tak ale i při výrobě masa. Pro představu, tak na kilogram hovězího masa se využijí až desítky tisíc litrů vody.
- 2) Nesmíme zapomenout zmínit ani mořská stvoření, která, jak už jsem řekla jsou také masem. Kolem **87 % rybářských oblastí světa je plně vytěženo** a téměř třetina z nich již překročila hranici udržitelnosti. Tímto tempem prý brzy dojde ke kolapsu oceánského ekosystému.
- 3) Teď něco možná trochu překvapivého. Stále se mluví o emisích z aut, ale ty jsou ve skutečnosti nižší než emise vytvořené živočišnou výrobou. Veganská strava tak vytváří asi **2,5* méně skleníkových plynů** než strava masitá.

- 4) Možnost zabránit tak rapidní **deforestaci (odlesňování)**. Možná si říkáte, že tyto dvě věci nemají žádnou souvislost, ale ona se tam přeci jen skrývá. Kvůli neustálé potřebě rozšiřovat své pastviny se vypalují kilometry a kilometry lesů.
- 5) Co kdybychom také začali brát v potaz **zvířecí říši**? Tím, že se stále snažíme kultivovat půdu a využívat ji pro chov, tak ničíme přirozené prostředí mnoha druhů a nutíme je opouštět své domovy, což ovšem v konečném důsledku z dlouhodobého hlediska poškozuje i naši divokou zvěř.
- 6) **Počet obyvatelstva** rok od roku roste a tím se zvyšují i požadavky na množství jídla. Ještě nějakou dobu bude trvat, než nastane skutečná krize, ale podívejme se na to z čistě logického hlediska. Vše, co se kolem nás děje má určité důsledky. Zatím ještě máme kde brát ten dostatek dobytka a vody na jeho zpracování, ale s příbytkem obyvatel se budou muset obě tyto složky zvýšit. Tedy minimálně za předpokladu, že množství konzumovaného masa bude stejné. Kde ta zvířata budeme chovat? Protože podle toho, co vím, tak je Země ještě stále jediná obyvatelná planeta naší soustavy.

Toto samozřejmě nejsou veškeré důvody, ale je to hlavně pro představu toho, co všechno může naše stravování ovlivnit do budoucna.

Když už maso, tak z farmy? Aneb proč jsou velkochovy špatně nejen pro trpící zvířata?

Ano, velkochovy jsou špatně už jen kvůli samotným zvířatům, ale zamysleme se teď, jak z nich profituje nebo naopak strádá životní prostředí.

Velkochov je ve zkratce chov velkého množství zvířat, která jsou držena ve stísněných vnitřních prostorech, a to za špatných podmínek, i když je to podle evropské byrokracie v pořádku. Co se týče klimatu, hlavní dopad mají plyny methan a amoniak. Amoniak obsažený především v hnoji znečišťuje povrchovou i podzemní vodu. Naopak methan se uvolňuje z trávicího traktu skotu a patří do skupiny skleníkových plynů. Konkrétně třeba takový methan je pro naši planetu mnohonásobně ničivější než stále dokola omývaný oxid uhličitý.

Dobrou a morální možností je ovšem také nakupování masa od farem a lokálních ověřených výrobců. Zprv se tedy nedovází bůhví odkud a není zpracováváno až takovým způsobem,

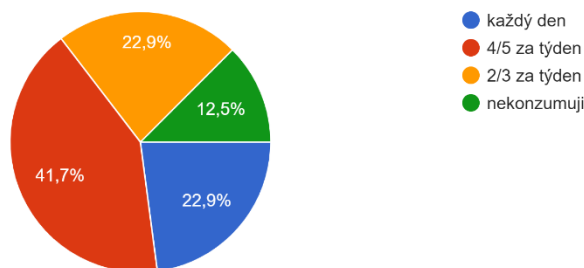
jakým je to maso v plastovém obalu, co běžně pořizujeme v supermarketech. Zadruhé by nemělo být používáno tolik chemických hnojiv, ale je důležité si tyto informace ověřit konkrétně. Ovšem samozřejmě není nic, co by v oblasti chování zvířat na maso nemělo své vady na kráse a výjimkou není ani toto. Ale určitě je to lepší volba.

Můj menší průzkum

A protože jsem byla zvědavá, jak se na toto téma dívají lidé z mého okolí, tak jsem vytvořila dotazník, naházela několik snadných otázek a poslala do světa. A můj svět nakonec obsahuje 48 lidí, tak si pojd'me ukázat, jak to dopadlo

Ještě na začátek musím podotknout, že v mém průzkumu je lehká převaha nás adolescentů a také výrazná převaha žen.

Kolikrát týdně konzumujete maso?
48 odpovědí

Jednu z prvních otázek jsem mířila na aktuální míru konzumace masa, a ačkoliv se našli lidé, kteří maso konzumují málo nebo vůbec, tak téměř dvě třetiny uvedli, že jej konzumují nejméně čtyři dny v týdnu.

Kupodivu, když jsem přišla s otázkou ohledně konzumace masa, tak jsem byla překvapena odpověďmi. Většina z respondentů byla ochotna se s masem trochu uskromnit. I když samozřejmě se našli i lidé, kteří si nemyslí, že je to ta správná cesta a našla se i poznámka o tom, že člověk jedl už mamuty a je to přeci všežravec.

Je dobrý krok do budoucna snížit příjem masa? Přistoupili byste na to?

48 odpovědí

Myslím si, že není potřeba jíst každý den maso...takže ano

Myslím si, že budeme muset jako lidstvo přistoupit na bezmasou potravu.

Definitely. As I am already vegetarian (slowly but surely fully transforming to veganism) I believe that lowering our meat consumption will improve our overall environmental situation as well as the health of each and every one of us. Imagine that all the meat produced is responsible for a substantial part of the CO2 emissions.

osobně myslím, že ne, příjem bílkovin z produktů jako maso je pro mě důležitý, ale každý má jiný názor :)

Určitě je to dobrý krok. Sama se snažím maso omezovat, ale docela mi v tom brání školní a intrácká jídelna, v tom smyslu, že občas není ani jedna volba vegetariánská, případně nejde poznat z jídelníčku, jestli to maso obsahuje nebo ne. A občas, když už je na jednu volbu bezmasé jídlo, je to např. musli tyčinka a dva kousky ovoce, z čeho se většina lidí nenají.

Podle mě ano. Aspoň trochu, protože to, co se teď dělá se zvířaty, abychom je mohli jíst, je hrozná věc. Asi bych na to přistoupila. Ale úplně bez masa bych asi nechtěla být.

Dovolte mi abych se u těch mamutů na chvíli zastavila.

Když dojde na dohady týkající se tohoto tématu, tak zejména starší generace často argumentují tím, že člověk je tvor biologicky určen k tomu, aby konzumoval maso. Já na to mám názor trochu jiný. A upřímně řečeno bych řekla, že toto je častý faktury nepodložený argumentační faul. Pojd'me si ho vyjasnit.

Ano, lovili jsem mamuty, ale zároveň máme takovou zajímavou schopnost, která se nazývá adaptace. Tedy že máme schopnost přizpůsobit se aktuálním podmínkám a prostředí.

Taktéž nepopírám, že v době paleolitu bychom se bez lovu zvířat asi neobešli. Ale dnes už se veškeré vitamíny a živiny uložené v mase dají získat i jiným způsobem.

ZÁVĚR

Nechci, aby tento článek vyzněl tak, že jediná správná cesta je, abychom se všichni ze dne na den stali vegetariány. Zaprvé všechno chce čas a zadruhé si nemyslím, že je to potřeba, ale jeho omezení, jak už jsem snad tímto článkem ukázala, definitivně není krok vedle – ba naopak krok vpřed.

Nikomu by asi ani neudělalo nejlépe, kdyby ze dne na den kompletně překopal svůj dosavadní jídelníček a vyřadil veškeré živočišné výrobky, ze kterých do teď získával velké procento bílkovin.

Uvedu tedy i příklad s elektrárnami, abyste pochopili, co tím přesně myslím. Určitě je dobře hledat obnovitelné zdroje elektřiny, které povedou k tomu, abych naše prostředí každodenně tak nedevastovali. Ale pravděpodobně by ta cesta neměla vypadat tak, že lusknutím prstů zavřeme všechny jaderné či uhelné elektrárny, když nemáme zajištěnou náhradu.

Jednoduše bychom měli začít hezky od začátku. Ale nejhorší, co můžeme udělat je čekat. Čekat s tím, že se něco změní i bez nás. Čekat se slovy, že jeden člověk přeci nic nemůže. Souhlasím, jedna osoba s tím rozhodně nic nezmuže, ale když si toto řekne každý, tak je to obrovský problém pro nás, naši planetu i budoucí generace. Zamysleme se.

zdroje:

<https://worldanimalfoundation.org/advocate/vegetarian-statistics/>

<https://thehumaneleague.org/article/environmental-benefits-of-veganism>

<https://www.enviweb.cz/64749>

https://otevrioci.cz/wp-content/uploads/2016/02/zivotne_prostredie_CZ.pdf

<https://hlavanahlave.cz/#fakta>

<https://worldanimalfoundation.org/>